

Universitätsbibliothek Paderborn

Cornelii Iansenii Episcopi Iprensis Avgvstinvs

In Qvo Genuina sententia profundissimi Doctoris de Auxilio gratiæ medicinalis Christi Salvatoris, & de prædestinatione hominum & Angelorum proponitur, ac dilucidè ostenditur

Jansenius, Cornelius

Lovanii, 1640

20. Quarta ex voluntate illa, quae veluti radix, & cardo est gubernationis reproborum.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13704

179. 13. iterum adjungit: *Hac de his loquitur, qui prae-*
stinati sunt in regnum Dei. Et ad quod regnum,
gratia in hac vita, an gloria in futura?
Exponit ipse in eodem loco, cum dicit
quod in meritis electorum per Dei gratiam Dei re-
gno praedestinati, donata sibi etiam usque in finem
perseverantia illis integer perducatur, & illic in-
tegerimus iam sine fine beatissimus servabitur. Et
tursum cum dicit, quod illos praedestinos,
Dei gratia perducit ad Regnum, ad quod vide-
licet praedestinati & electi sunt.

180. Ex hac igitur ad Regnum electione, & hoc
 proposito Dei, quo ad Regnum praedestinati sunt,
 tanquam efficacissima salvandi & liberandi vo-
 luntate, necesse est fluere, quicquid ad ele-
 ctorum salutem, quae non nisi in regno &
 gloria est, re ipsa obtinendam pertinet, fi-
 des, baptismus, dilectio, opera, mors in
 gratia: Ex hoc proposito necesse est, quic-
 quid prosperitatis, aut adversitatis, aut de-
 mon, aut mundus adversus electos concitet,
 omnia minantia, omnia invitantia, om-
 nia cruciantia, cum omnibus quos intrus
 in eorum pectoribus excitant, amoribus,
 timoribus, erroribus, disijci atque su-
 perari, ne alioqui non homines, sed quod ab-
 sit, Deus ipse qui proposuit, decrevitque fu-
 peretur. Quod & ipsi, ut Augustinus notat,

181. Electi ad regnum sua profitentur voce: *Si Deus*
pro nobis, quis contra nos? Quis nos separabit a
charitate Christi? Quali diceret id quod Iudas
clamar: Dominus enim exercituum decrevit, &
quis poterit infirmare. Et vero, ne quis exi-
stimaret in repetita toties praedestinatione ad
regnum, non aliam intelligi, quam eam
quae sit ex praevisione meritorum, sicut Re-
centiores quidam hujusmodi loca torquere
solent, ipsemet Augustinus distortum hujus-
modi sententiam inierim, dum eam gratuita
esse declarat. Nam idem numerum electo-
rum per Dei gratiam regno Dei praedestinati tra-
dit. Et alio in loco de Massiliensibus dicit,
quod nollet latere praedestinos esse qui per Dei
gratiam sicut obediunt, atque permanent. Si
ergo & gratia praedestinatorum ad perseveran-
tiam, & gratia ad regnum, profecto impos-
sibile est, ut de praedestinatione post praevi-
merita loquatur Augustinus. Apud ipsos
enim Re-centiores certa regula est, ita re-
gnum praedestinati sicut datur; non autem
datur nisi meritis, igitur neque praedestina-
tur nisi meritis; non ergo gratis, sed ex ju-
stitia. Augustinus e contrario, utrumque per
gratiam praedestinari dicit, non ergo ex illa
praedestinatione, quae concipitur post meri-
torum praevisionem loquitur.

CAPUT XX.

Quartò, & voluntate illâ, quæ veluti radix & cardo
 est gubernationis reproborum.

Hæc est ratio, cur vice versâ in illis
 qui ad regnum non sunt electi, nec
 à massa perditionis praedestinatione
 discreti, omnia contraria accidant,
 usque adeo, ut Deo illos pro meritis deserente,
 omnia in malum eis cooperari videantur.
 Quod eadem evidentiâ & securitate sanctus
 Augustinus tradit. Hinc enim secundum
 ipsum proficiscitur primo, ut quibusdam, qui-
 bus & fidem Deus dedit & charitatem, non
 tamen donetur perseverantia in justitia; qua
 deficiente fit, ut in iniquitate moriantur &
 pereant: *Qui vero perseveraturi non sunt, ut sic à*
lib. de Cor. sube Christiana & conversione lapsuri sunt, ut tales
de grat. 47. eos vita huius finis inveniat, procul dubio nec illo tem-
 pore quo bene pieque vivunt, in isto numero (ele-
 ctorum ad regnum, quod præcessit) compu-
 tandi sunt. Non enim sunt à massa illa perditionis
 presentia Dei & praedestinatione discreti, & ideo
 nec secundum propositum vocati. Ecce ideo non
 vocati secundum propositum (quæ vocatio
 perseverantiam ex Aug. mente comprehen-
 dit) quia non sunt discreti à massa perditio-
 nis. Et in libro de dono perseverantiae inter-
 rogat adversarius: *Cur quibusdam qui eam colue-*
lib. de dono
persev. 8. runt bonâ fide, perseverantiam usque in finem non
 dedit? Et respondet Augustinus: *Cur putas nisi*
quia non meritur qui dicit: Ex nobis exterrunt, sed
sed non erant ex nobis. Nam si fuissent ex nobis, man-
fuissent utique nobiscum. Quam ratione S. Ioannis

182. paucis interjectis exponit, quia non erant secundum
 propositum vocati, non erant electi in Christo ante
 constitutionem mundi, non erant praedestinati secundum
 propositum eius: *lib. quæ praedestinatione ipse*
semper electorum ad gloriam comprehendit.
 Nam inde est, quod in eodem libro interius,
 eandem rationem perseverantiae denegatæ sic
 producit: *Si qui autem obediunt, sed in regnum*
lib. 4. 22. *eius & gloriam praedestinati non sunt, temporales*
sunt, nec usque in finem in eadem obedientia permane-
bunt. Et iterum eadem phrasî paulo post: Si
qui autem obediunt, sed in regnum eius & gloriam
praedestinati non sunt, temporales sunt, nec usque in
finem in eadem gratia permanent. Nam in Aug.
scriptis, praedestinato, discretio, electio, à qua
absolute praedestinati, discreti, & electi di-
ctimur, nunquam accipitur, nisi pro electione
 & praedestinatione ad gloriam in regno Dei;
 quod sicut diversis in locis, quæ in hoc discursu
 citavimus, perspicuum est, ita ubique in-
 telligi debet. Nam illa distinctio, qua vera
 praedestinati & electio à quibus electi & præ-
 destinati vocantur, dividitur in praedestinati-
 onem aut electionem ad gloriam, & ad gra-
 tiam, apud Augustinum, postquam adversus
 Pelagianos luctari cepit, inaudita est. Om-
 nis enim vera hominum praedestinatiō, & elec-
 tio ad gloriam est, & sibi ad gratiam eligi
 aut praedestinari dicimur, gratia totam bene-
 ficiorum seriem complectitur, quibus gratis
 à dam;

à damnatione liberamur, Itaque electio ad gratiam Augustino, non est aliud nisi electio ad gratuita Dei dona, inter qua gloria est præcipua & caput; quo sensu etiam dicitur, ut notatum est, prædestinatio & electio gratia, nempe quia gratuita est, ideoque gratuita quia ad gratiam seu gratuita dona Dei.

Hinc ergo ex isto defectu electionis ad gloriam seu regnum Dei, proficiscitur secundo, ut si qui talium à iustitia ceciderint, non detur eis à Deo spiritus poenitentiae, quantacunque in sceleribus patientia, tribuatur. Cum enim dixisset Augustinus: Ex his (electis & secundo propositum vocatis) nemo perit, quodcumque ætate moriatur de ceteris non electis adjicit: *Ceteri autem mortales qui ex isto numero non sunt &c. ad utilitatem nascuntur istorum. Istorum neminem adducit ad poenitentiam salutem & spiritalem, qua homo in Christo reconciliatur Deo, sive illis ampliore patientia sive non imparem præbeat, Cujus rationem supra dederat, quando dicebat: Et quod præcedendo patientiam dat locum poenitentiae nolens aliquem perire, novit dominus qui sunt eius, & omnia cooperatur in bonum; sed his qui secundum propositum vocati sunt.* Tantum enim abest, ut talibus Deus omnia cooperetur in bonum, ut si corripiantur propter defectum poenitentiae, ipsa correptio eis non ad profectum, sed in tormentum cedat, juxta id quod Augustinus docet adhibendam esse omnibus correptionem: *Ut si is qui corrumpitur ad prædestinatorum numerum pertinet, sit correptio salubre medicamentum, si autem non pertinet, sit correptio poenale tormentum.*

Hinc tertio proficiscitur, quod alijs quoque quos non elegit ad regnum suum, nequidem Euangelium prædicari, vel signa coram eis patrari sinit: non quia scit eos prædicationi & miraculis non esse credituros, sed neque tunc quando eos credituros videt. Nempe, quia noluit eis intendere finem, salutem videlicet in regno suo, noluit eos eligere ad medium, hoc est ad fidem qua sola salvari potuissent, & quia noluit eis tribuere & istum finem, videlicet fidem, noluit eis etiam prædicationem & miracula fieri, quibus permoti crederent; quamvis videat eos Euangelio sic prædicato credituros. Docet hæc omnia satis evidenter, & ex ipso Euangelio Augustinus. Nam de Tyro & Sidone disputans: *Si apud illas facta essent (signa mirabilia) in cinere & cinis poenitentiam egissent, sicut se habent eloquia veritatis. In quibus verbis suis Dominus Iesus, altius nobis mysterium prædestinationis ostendit.* Hoc est, idcirco non fuisse coram eis facta ista mirabilia, quibus poenitendo credidissent, quia prædestinati non erant. Nam cum aliquando docuisset, Deum aliquibus prædicari noluisse, quia nec verbis nec miraculis suis credituros esse præsebat, in Tyrijs & Sidonijs tradit hoc locum non habuisse: *Hæc certe de Tyro & Sidone non possumus dicere, & in eis cognoscimus ad eas causas prædestinationis hæc divina iudicia pertinere. Sed uberius in sequentibus, manifestiusque declarat: Nam cum prædestinationem nihil aliud, nisi præparationem*

beneficiorum Dei esse docuisset, quibus electi à prædestinationis massa liberantur, sub quibus beneficijs ostendimus maximè gloriam à Augustino comprehendi, de ceteris non prædestinatis annectit: *Ceteri autem ubi nisi in massa perditionis iusto iudicio divino relinquuntur? Vbi Tyrii & Sidonijs, qui etiam credere poterant, si mira illa Christi signa viderent, sed quoniam ut ceciderent non erat eis datum, etiam unde crederent, est negatum.* Hoc est, quia Deus non elegerat eos ad istum particularem finem, qui est fides Euangelij, noluit eis adhibere medium quo consequerentur finem, etsi medio adhibito consequuturos esse cerneret. Sic enim clarissimè seipsum statim Augustinus explicat: *Ex quo apparet habere quosdam in ipso iudicio divinum naturaliter minus intelligentia, quo moveantur ad fidem, si congrua suis membris vel audiant verba vel signa conspiciant. Et tamen si Dei altiore iudicio perditionis massa non sunt gratia prædestinatione discreti, nec ipsa eis adhibentur vel dicta divina vel facta, per qua possent credere si audirent utique talia vel viderent.* Ecce in utroque loco perspicue docet, propterea non adhiberi hominibus, etiam quos Deus prævidet esse credituros, illa media per qua crederent, quia non decrevit eis finem illum quem per ista media obtinerent. Nam ideo non adhiberi eis ista dicta divina, vel facta, quia non sunt à perditionis massa, gratia, seu gratuita prædestinatione discreti, non est aliud, quam ideo non adhiberi, quia non sunt electi ad obtinendum regnum Dei. Nam ut in præcedentibus demonstravimus, discretio à massa non est aliud, quam electio ad regnum Dei; non solum quia nemo à massa perditionis discretus ab Augustino dicitur, nisi sit electus ad regnum Dei, sed etiam quia ipsemet Augustinus, ita explicat à massa discretionem, ut eam alijs verbis aliquoties vocet electionem, & prædestinationem ad regnum, ut supra vidimus. Hæc ergo electio seu discretio à massa perditorum, sicut facit, ut Deus in his electis omnia impedimenta dissipet, ipsamque animi cecitatem ac duritiam cordis perumpat atque auferat, ut ad decretum istud liberatrici gloriæ beneficium pertingere possint; ita è contrario, defectus istius electionis ac discretionis à massa perditionis, qui non est aliud, quam ira Dei manens super perditos peccatores qua eos decrevit ab isto liberationis beneficio secludere, hoc operatur, ut qualiscunque indolis ac naturæ sint, quantumvis videat eos, adhibitis miraculis credituros, subtrahat eis & prædicationem & miracula, quorum subtractione in massa damnationis relinquuntur ac pereunt. Quod in eodem loco consequenter Augustinus tradit: *Non erant ergo sic excecari oculi nec sic excecatum cor Tyriorum & Sidoniorum, quoniam credidissent, si qualia viderunt isti signa viderent. Sed nec illis (Tyrijs & Sidonijs) profuit quod potuerant credere, quia prædestinati non erant ab eo, cuius inscrutabilia sunt iudicia, & investigabiles viae: nec istis (Iudæis excecatis & obduratis) obsusissent quod non poterant credere, si ita prædestinati essent, ut eos cæcos Deus illuminaret,*

lib. 5. cont.
lib. 4.

Idem.

lib. de Cor.
& grat. c. 14.

lib. de dono
p. c. 9.

lib. de dono
p. c. 14.

Idem.

Idem.

Idem.

illuminaret, & indueratis cor lapideum vellet auferre. Hoc ergo inde proficisci, quia non sunt praedestinati ad obtinendum regnum Dei, ex eo capite perspicuum est, quia ut ante diximus, ex eodem defectu nascitur, quod eis perseverantia & mors in gratia quibus proximè ad regnum introducimur, denegatur.

Hæc igitur omnia & predicationem, & fidem, & perseverantiam, & quæcumque ad assequendum regnum Dei conducere possent, idcirco reprobus non datur a Deo, quia non sunt à perditionis massa, ipsius regni prædestinatione seu electione discreti, compendio complectens sanctus Augustinus & alijs locis tradit: *Provide sicut Apostolus ait: non volentis neque currentis, sed miserentis est Deus: qui & parvulis quibus vult, etiam non volentibus, neque currentibus subvenit, quos autem constitutionem mundi elegit in Christo &c.* Et maioribus etiam his quæ prævidit, si apud eos facta essent, suis miraculis creditores, quibus non vult subvenire non subvenit, de quibus in sua prædestinatione occultè quidam, sed usque aliud videtur. Vbi utrobique, subventionem, & non subventionem, in prædestinationem & non prædestinationem ad regnum refert. Sic enim Augustinum dicta sua intelligere, ex alijs locis evidenter patet.

Lib. de dono
grat. c. 12.

Lib. de Cor.
& grat. c. 7.

Nam in libro de Corr. & grat. *Ac per hoc & qui Evangelium non audierunt, & qui eo audito in melius commutatis perseverantiam non acceperunt, & qui Evangelio audito venire ad Christum, hoc est in eum credere noluerunt, & qui per eorum parvulam nec credere potuerunt, sed ab originali noxa solo possent lavacro regenerationis absolvi, quo tamen non accepto mortui perierunt, non sunt ab illa conspersione discreti, quam constat esse damnatam. Quia, ut adjicit, si essent à perditione discreti, sine dubio procuraretur eis audiendum Evangelium &c.* Et quid sit illa discretio à massa perditionis, cujus presentia & absentia, tam diversa & adversa in hominibus operatur, statim explicat, per electionem gratia ante constitutionem mundi, & illam ipsam bis terve inculcat electionem esse, quæ eligat ad obtinendum regnum suum, quæ loca supra ipsis Augustini verbis allegavimus. Hinc & in eodem libro inferius, omne auferens ambiguitatis obscurum, & simul judicans, quibus calamitatibus & iniquitatibus ex isto iusto iudicio Dei, quo eos ab ista electione seclulit, implicetur, postquam dixisset, quod numerus eorum qui Dei regno prædestinatus est, donatione perseverantia, illuc integer perducatur, de ceteris addit: *Hi verò qui non pertinent ad hunc prædestinatorum numerum quos Dei gratia sive nondum habentes nullum liberum sua voluntatis arbitrium sive cum arbitrio voluntatis, ideo verè libero quia per ipsam gratiam liberato perducit ad regnum; hi ergo qui non pertinent ad istum certissimum & felicissimum numerum, pro meritis iustissime iudicantur.* Et vide quot modis: *Aut enim iacent sub peccato quod originaliter de generatione traxerunt, & cum illo hæ-*

Lib. de Cor.
& grat. c. 13.

ditario debito hinc exerceat, quod non est de regeneratione dimissioni: aut per liberum arbitrium alia addiderunt, arbitrium inquam liberum sed non liberatum, liberum iustitiam, peccati tamen seruum, quo voluntur per diversas impias cupiditates &c. aut gratiam Dei suscipiant, sed temporales sunt, nec perseverant: deserunt & deseruntur. Dimissi enim sunt libero arbitrio non accepto perseverantia dono, iudicio Dei iusto & occulto. Ecce ille defectus prædestinationis ad regnum, quid in desertis operetur, nempe quod dimittantur libero arbitrio, cui dimissi fieri non potest, quin vel nunquam ab iniquitatibus surgant, vel à perseverantia decedant, & utroque modo poenam æternæ damnationis incurrant. Unde de Majoribus in Epistola 59. *Non sunt in ista vocatione (secundum propositum & sine poenitentia) qui in fide qua per dilectionem operantur, etiam si aliquantulum ambulat, non perseverant usque in finem: & utique poterunt rapere, ne malitia mutaret intellectum eorum, si ad illam prædestinationem & vocationem, sua secundum propositum & sine poenitentia esset, perirentur.* Et de parvulis causam quaerens, cur baptizati etsi in illa ætate mererentur, etiam ad regnum cælorum pertinentes, crescere sinantur & nonnulli etiam apostate fiant: *Unde, inquit, nisi quia non pertinent ad illam prædestinationem & secundum propositum ac sine poenitentia vocationem? Ecce in utrisque videtur mutatio illa & iactura sanctitatis usque ad mortem, nec rapiuntur ex hac vita, ne malitia mutaret intellectum eorum, quia non pertinent ad illam prædestinationem & vocationem secundum propositum. Illa quippe si erga ipsos esset in Deo, removeret omnia quibus sanctitas per iniquitatem supervenientem interit, efficeretque ne ipsi in iniquitate morerentur.*

ditario debito hinc exerceat, quod non est de regeneratione dimissioni: aut per liberum arbitrium alia addiderunt, arbitrium inquam liberum sed non liberatum, liberum iustitiam, peccati tamen seruum, quo voluntur per diversas impias cupiditates &c. aut gratiam Dei suscipiant, sed temporales sunt, nec perseverant: deserunt & deseruntur. Dimissi enim sunt libero arbitrio non accepto perseverantia dono, iudicio Dei iusto & occulto. Ecce ille defectus prædestinationis ad regnum, quid in desertis operetur, nempe quod dimittantur libero arbitrio, cui dimissi fieri non potest, quin vel nunquam ab iniquitatibus surgant, vel à perseverantia decedant, & utroque modo poenam æternæ damnationis incurrant. Unde de Majoribus in Epistola 59. *Non sunt in ista vocatione (secundum propositum & sine poenitentia) qui in fide qua per dilectionem operantur, etiam si aliquantulum ambulat, non perseverant usque in finem: & utique poterunt rapere, ne malitia mutaret intellectum eorum, si ad illam prædestinationem & vocationem, sua secundum propositum & sine poenitentia esset, perirentur.* Et de parvulis causam quaerens, cur baptizati etsi in illa ætate mererentur, etiam ad regnum cælorum pertinentes, crescere sinantur & nonnulli etiam apostate fiant: *Unde, inquit, nisi quia non pertinent ad illam prædestinationem & secundum propositum ac sine poenitentia vocationem? Ecce in utrisque videtur mutatio illa & iactura sanctitatis usque ad mortem, nec rapiuntur ex hac vita, ne malitia mutaret intellectum eorum, quia non pertinent ad illam prædestinationem & vocationem secundum propositum. Illa quippe si erga ipsos esset in Deo, removeret omnia quibus sanctitas per iniquitatem supervenientem interit, efficeretque ne ipsi in iniquitate morerentur.*

Nec verò hic ullo pacto responderi potest, eos ex illo beato numero electorum ad regnum exclusos esse, post prævisionem peccatorum finalium in quibus in hac vita rapiuntur, quia hæc ipsa peccata finalia ex illo exclusionis decreto, velut ut minimum removente prohibens, promanare significantur. Nam inde indicat fieri, quod quidam parvuli pro peccato in quo nasci supponuntur, & ex quo alij liberantur, hinc sine lavacro regenerationis eximuntur & iustissime iudicantur, majores serò dimittantur libero arbitrio suo, hoc est, tradantur desiderijs suis, quibus per peccata præcipitati in æternum exitium ruant. Nam ut sanctus Doctor de hac ipsa re alibi dicit: *Abstinet qui secundum propositum vocati sunt, quos præscivit & prædestinavit conformes fieri imaginis filij sui, suo ut pereant desiderio dimittantur.* Hoc ipso igitur quo non sunt prædestinati, hoc est ad regnum electi, suo ut pereant libero arbitrio ac desiderio dimittantur, quod ne fiat in prædestinatis, ipsum propositum electionis ad regnum vetat.

Nec verò hic ullo pacto responderi potest, eos ex illo beato numero electorum ad regnum exclusos esse, post prævisionem peccatorum finalium in quibus in hac vita rapiuntur, quia hæc ipsa peccata finalia ex illo exclusionis decreto, velut ut minimum removente prohibens, promanare significantur. Nam inde indicat fieri, quod quidam parvuli pro peccato in quo nasci supponuntur, & ex quo alij liberantur, hinc sine lavacro regenerationis eximuntur & iustissime iudicantur, majores serò dimittantur libero arbitrio suo, hoc est, tradantur desiderijs suis, quibus per peccata præcipitati in æternum exitium ruant. Nam ut sanctus Doctor de hac ipsa re alibi dicit: *Abstinet qui secundum propositum vocati sunt, quos præscivit & prædestinavit conformes fieri imaginis filij sui, suo ut pereant desiderio dimittantur.* Hoc ipso igitur quo non sunt prædestinati, hoc est ad regnum electi, suo ut pereant libero arbitrio ac desiderio dimittantur, quod ne fiat in prædestinatis, ipsum propositum electionis ad regnum vetat.

Epist. 59.

162.

Lib. de genib.
Pelag. c. 39.